

Miljøprosjekt Ljanselva

Tor Holtan-Hartwig, Rosendalsveien 8B, 1166 Oslo
t. 918 62 226

Referater 2007

Referat fra møte i Sagstua tirsdag 6. februar kl. 17.00.

Til stede: Leif Bertnes, Asle Andresen, Arne Andersen, Andreas Maeki, , Sverre Samuelson, Åse Julsvik, Trine Johnsen og Tor Holtan-Hartwig. *Forfall:* Bjørg Rasmussen, Knut Sandersen

Dagsorden:

Sak LJ 01-2007 Referat fra møtet 13.desember 2006. Godkjent.

Sak LJ 02-2007 Referater og rapporter

- Bygging av turvei mellom Kantarellen Terrasse og Engersbråten som i følge arbeidsplan for Friluftsetaten skulle startes okt. 2006 er i flg. melding fra etaten utsatt til 2007. Beklager!
- Jan Wesenberg Universitetet i Oslo (jan.wesenberg@nhm.uio.no) varsler at ”villblomstens dag” arrangeres i hele Norden søndag 17.juni 2007.
- Arbeidet med biotopjustering langs nedre del av Ljansselva under ledelse av Bjørn Otto Dønnum og med medvirkning fra Natur videregående skole, blir lagt noe om da det viser seg at en må ta høyde for at kjempebjørnekjeks dessverre begynner å erobre areal langs elva.

Sak LJ 03-2007 Vedlikehold og virksomhet på Sagløkka

Ved frivillig innsats fra Anders Lilengs side er det nå med maskinhjelp foretatt drenering på nordsiden av stua slik at sølevannet som strømmer ut på gårdsplassen, dreneres mot øst. Til våren planlegger vi å legge duk med overdekking av singel på hele gårdsplassen.

Vedtak spesielt om kulturbeitet: Vi tar sikte på å tredoble beiteområdet under forutsetning av at eieren for hestene fra Bakkeløkka stiller med eget strømgjerde. For å skåne marken for sterkt hestetråkk deles beiteområdet i tre, et mot øst, et mot sør-øst og et mot vest slik at hestebeitingen kan alterneres etter behov. Nordstrand Rotaryklubb vil foreta nødvendig terrengrydding før beiteområdet åpnes.

Vårt endelige mål er at Friluftsetaten sammen med Norges Vel skal iverksette kulturbeite slik som tidligere varslet.

Sak LJ 04-2007 Skolene adopterer elva.

Her følger en oversikt over skoler i distriktet som pr. 16.januar 2007 har adoptert en del av Ljanselvassdraget. Skolene vil med det første motta adopsjonsbrev underskrevet av Oslos ordfører. Skolene adopterer en nærmere avtalt del og lover å verne vassdraget ved å

- *oppleve og bli kjent med natur- og kulturverdiene,*
- *ta hensyn til planter, dyr og kulturminner,*
- *melde fra om ulovlig forurensning og holde vann- og strandkanter fri for søppel.*

Ljan skole, Hallagerbakken skole, Nordstrand skole, Munkerud skole, Mortensrud skole, Stenbråten skole, Rustad skole, Lusetjern skole, Holmlia skole, Rosenholm skole, Hauketo skole, Prinsdal skole, Bjørnholt skole, Bjørndal skole, Seterbråten skole, Klemetsrud skole, Kastellet skole. Vi er også i kontakt med Steinerskolen, Nordstrand.

Oslo Elveforum arbeider i forhold til skolene langs alle Oslos vassdrag med utgangspunkt i erfaringene fra Ljanselva.

Ti velforeninger/boligsameier langs vassdraget støtter opp om adopsjonsskolene moralsk og på annen måte. Langs Ljanselvassdraget har vi nå så godt som heldekkende tilslutning og støtte også fra vel/boligsameier.

Sak LJ 05-2007 Vannmåling i Myrerbekken – snødeponiet på Åsland

Med sikte på å samle mest mulig informasjon om vannkvaliteten i Myrerbekken – som er mottaker av smeltevannet fra snødeponiet – foretok Arne Andersen målinger nylig av vannet i bekken så vidt vi forstår før deponiet var tatt i bruk. (**Se vedlegg 20.01. 2007**)

Resultatet er oppsiktsvekkende negativt hva gjelder vannets ledningsevne i Myrerbekken. - som er mange ganger høyere enn det en kunne forvente.

Vedtak: Nærmere sakkyndig undersøkelse bør gjøres for å bringe på det rene hva den sterke forurensningen i Myrerbekken skyldes. Kan det være at nitrogene sprengningsrester fra Åsland pukkverk gir det store utslaget? Regelmessige målinger bør også foretas i Ljansleva. For å samle kunnskap om virkningene av den fremtidige driften av snødeponiet bør det løpende foretas anslagsvis beregning av de saltmengder som forventes å følge med den snøen som deponeres på Åsland

Sak LJ 06-2007 Byggesaker ved bekk eller elv

-Utbygging av støttemur inntil elva ved kiosken ved Ljabru gård. Her har Plan- og bygningsetaten gitt eieren stoppordre og frist til 1.febr. 2007 for å rette opp de ulovlige forhold. I motsatt fall kan tvangsmulkt komme på tale.

-Brennaveien 122 og 124 Bratlie gårdsanlegg søkes bevart i sin helhet med allsidig næringsvirksomhet. Samtidig søkes turveinettet til Østmarka opprettholdt. Vi har anmodet om at en i et fremtidsperspektiv vurderer å gjenåpne Brennabekken langs turveien fram til Brennaveien og avsluttes i en liten dam før den går inn i kulverten under veien

-Nordstrandveien 123 B. Olav Øye har startet bygging av et fire enheters rekkehus som er plassert i regulær avstand fra elva. Bilinnekjørselen til grasjene forutsettes lagt syd for husrekken langs Ljansleva. Avstanden til elva synes da å bli såpass redusert at det trolig vil gå ut over den kantsonen på 20 meter som forutsettes beholdt ubebygget. Forespørsel er sendt Friluftsetaten og Plan- og bygningsetaten.

Sak LJ 07 – 2007 Regnskap og årsmelding for 2006

Leif Bertnes ble takket for arbeidet med regnskapet som sendes Marit Oppedal til revisjon. En fyldig årsmelding for 2006 ble godkjent, med noen mindre endringer. **Legges ut på nettet.**

Sak LJ 08- 2007 Diverse saker – eventuelt .

1. Brosjyre til beboere langs elva bearbejdes videre til neste møte.
2. Takk til Andreas Maeki (!) for fint arbeid med omlegging av våre hjemmesider. Heretter legges alle møtereferater og viktige dokumenter inn på nettet. Årlig utgift fra 2008 kr. 200.
3. Søknad om frivillighetsstøtte til oppgradering av lekeplassen sendt bydel Østensjø.
4. Ole Opsahl forespørres om å arrangere demo-kjøring av skogsvirke om vinteren. (Bertnes)
5. Mulig kanefartopplegg fra Sagstua undersøkes. (THH)
6. Brev om adopsjon til beboere på Mortensrudhøyden godkjent.
7. Åse Julsvik har samlet navn på dammer (tidligere og nåværende) i Søndre Nordstrand. Hun anmodes om å ta nærmere kontakt med Ida Hvoslef.
8. Takk og oppmuntring til Camila Mathisen og elver ved Kastellet skole for foretatte vann- og bunndyrprøver i Gjersrudvassdraget.

Sak LJ 09 2007 Elvevandring langs Ljansleva våren 2007: Lørdag 9.juni fra Skullerudstua via Korpåsen til Sagstua. (Åse Julsvik og Ørnulf Engan) Søndag 10.juni Ljabru – Sagstua (Asle Andresen og Tor Holtan-Hartwig). Det vil muligens også bli vandring en av dagene 4.-8.juni fra Ljabru hovedgård nedover Liadalen til sjøen.

Til slutt viste Sverre Samuelson en skjønn bildesamling fra Ljanslevas is-miljø ved juletider. Den vil egne seg meget godt ved besøk i velforeninger/boligsameier!

NB! Neste møte er satt til onsdag 28.mars 2007 kl. 17.00 på Sagstua. Ref thh

Referat fra møte i Sagstua onsdag 28. mars kl. 17.00.

Til stede: Leif Bertnes, Asle Andresen, Arne Andersen, , Knut Sandersen, Sverre Samuelsen, Åse Julsvik, Trine Johnsen og Tor Holtan-Hartwig, Gjester: Arne Lunde og Terje Aarnes.

Dagsorden:

Sak LJ 10-2007 Referat fra møtet 6.februar 2007 (godkjent)

Sak LJ 02-2007 Referater og rapporter

- **Snødeponiet og Gjersrudvassdraget:** Fra Vann- og avløpsetaten(VAV) foreligger svar på vår henvendelse om vannkvalitetesmåling nedstrøms snødeponiet på Åsland. En antar at skadevirkningene for vassdraget vil bli minimale når en tar hensyn til betydningen av vårflommen som fortynner de konsentrerte forurensningene. *NB! Miljøprosjekt Ljanselva bør likevel ta sikte på å arbeide fram en systematisk overvåking av hele Gjersrudvassdraget ved hjelp av vår partnerskapsskole, Kastellet.*
- **Byggesaker ved elv og bekk:** Det uhjemlede anleggsarbeidet tett inntil elva ved Ljabrukiosken er ennå ikke rettet opp. Friluftsetaten har anmeldt disponeringen av byggetomten på Nordstrandvn. 123 B. Anlegget er for nær Ljanselva.
- **Nye boligsameier:** Mortensrudhøyden (Selvågbygg) og Mikkलगrenda og Mikkलगhøga (OBOS) innbys nå til å ta vertskapsansvar for hver sin del an "urskogen" sammen med Mortensrud skole. Stenbråten (OBOS) anbefales å ta ansvar for Blomsterjordet sammen med Steinbråten Naturbarnehage. Innbydelsesbrev godkjent.
- **Juniorvannprisen 2007:** En elevgruppe ved Kastellet skole - under ledelse av Camilla Mathisen – har vunnet juniorvannprisen 2007(!) Denne prisen deles ut av bla. Norsk Hydrologiråd og Norsk Vannforening. De har i samarbeid med Vann- og avløpsetaten og Miljøprosjekt Ljanselva lagt fram et arbeid som viser resultater av vannmåling i Grønnebekken, Stensrudtjern og Gjersrudtjern. Deres arbeid bekrefter behovet for og håpet om fortsatt kontinuerlig overvåking av vannkvaliteten.
- **Biotopjustering:** Fra VAV foreligger brev 8.mars 2007 med anbefaling om stor forsiktighet ndgj. utplassering av steiner og stammer i nedre del av elva i forbindelse med arbeid for å bedre fiskens levedmuligheter. Oversendes Natur videregående skole og Bjørn Otto Dønnum.
- **Elveadopsjon:** Alle adopsjonsområder langs Ljanselva er nå dekket. I alt 18 skoler og 10 boligsameier er inne i ordningen med "lokalt eierskap". Elleve nye skoler ved andre Oslo vassdrag er også i ferd med å slutte seg til den såkalte Blågrønn hovedstadsaksjon.
- **Gave:** Fra Cato Stroda på Manglerud har vi fått et innrammet Fritz Thaulow-trykk av et gammelt elvemotiv som gave. Bildet henges opp i Sagstua
Frivillighetsmidler: Søknaden om støtte av frivillighetsmidler fra bydel Østensjø er til behandling. Resultat vil trolig foreligge til møtet 28.mars 2007
- **Vannmålingsutstyr:** Fire digitale staver for måling av ledningsevnen i vann (ioner) - til bruk for skolene - er anskaffet med midler fra Oslo Elveforums prosjekt Blågrønn hovedstadsaksjon. Fordeles: Asle Andresen, Arne Andersen og Trine Johnsen(2 stk)
En vil i første omgang måle vannkvaliteten i Myrertjern og Myrerbekken oppstrøms og nedstrøms Åsland og snødeponiet, i Gjersrudtjern og ved elvemøtet på Ljabru.
- **Utvidelse av P-plassen ved Hauketo.** I følge opplysninger fra HjelnesCowi er det aktuelt med gjennomføring av en ti år gammel reguleringsplan for parkering på vestsiden av Hauketo stasjon. Vi tar saken i øyesyn ved et besøk 13.april kl. 14.00 Det er viktig å verne og oppgradere den fine meanderstrekningen av Prinsdalsbekken.
- Kjell Staxrud og ØX-gruppen vil bygge **ny klopp over Ljanselva i "Urskogen"** til erstatning for den gamle som nå er råttet. Bekostes av midler fra Oslo Elveforum.

Sak LJ 11-2007 Årets ryddeaksjon langs hele Ljanselvassdraget.

Årets ryddeuke legges som vanlig til siste uke i april. Skolene velger selv passende dag og tidspunkt. Ryddemateriell leveres på skolens kontor uken forut. Brev til skolene/ boligsameiene med veiledning og oversikt over ryddeområdene er sendt ut, se www.ljanselva.org
Siden det på flere områder er lite søppel å finne langs elva, anmoder vi om at skolene/boligsameiene selv sørger for å bringe bort innsamlet avfall. Der dette av ulike grunner ikke kan skje, **varsles**

Miljøprosjekt Ljanselva ved Arne Lunde (Oscar Dahls vei 8) t. 975 78 494, e-postadr.: arne@mortensrud.no

Sak LJ 12-2007 Beiteprosjektet på Sagløkka.

Erfaringene fra prøvedriften med dyr på beite fra sesongen 2006 er så positive at vi tar sike på å følge opp sommersesongen 2007 med et tredobbelt så stort beiteområde. Dermed vil det meste av kulturlandskapet på Sagløkka igjen komme fram i dagen. Leif og Tor har drøftet saken med Friluftsetaten som vil komme på befaring like over påske og – så snart som mulig deretter - gjerde inn hele området med solid strømgjerde.

Vedtak: Det inngås nærmere avtale med Bakkeløkka om hestebeiting. Sommervann søkes lagt opp. Før beiting kan finne sted, må det foretas en del rydding av buskas. Vi anmoder Nordstrand Rotaryklubb om å ta denne jobben som en dugnad under ledelse av Leif Bertnes (t. 22 28 65 85/909 22 194).

Sak LJ 13-2007 Videreføring av info om det biologiske livet langs Ljanselva på nettet.

På www.ljanselva.org fins det en del opplysninger om det biologiske livet langs elva. Vi takker den arbeidsgruppen som har lagt inn stoffet, og anmoder om at suksessen følges opp. **Vedtak:** En leder for bio-gruppen etterlyses.

Sak LJ 14-2007 Regnskapet for 2006.

Regnskapet for 2006 foreligger nå i revidert stand. Takk til regnskapssakyndige Marit Oppedal, tidligere leder av Lambertseter apotek og nåværende revisor for Nordstrand menighet. Beholdningen per årsskiftet er kr. 19 799.44. På egen kto i DnBNOR har vi en restsum til vedlikehold/sikring av fisketrappen på kto. 5063.10.85072 på kr. 9.599.00

Sak LJ 15 – 2007 Elvevandringene våren 2007

Lørdag 9.juni kl 12.00 fra Sagstua til Korpåsen og retur til åpent hus på sagstua (Åse Julsvik og Ørnulf Engan) **Søndag 10.juni kl 12.30** Ljabru – til åpent hus på Sagstua (Asle Andresen og Tor Holtan-Hartwig). Vi arbeider også med å få til en vandring en av dagene 4.-8.juni fra Ljabru hovedgård nedover Liadalen til sjøen. .

Sak Lj 16- 2007 Diverse saker – eventuelt - neste møte mv.

Terje Aarnes etterlyste mulige planer for barnelek med vann/padling i elva ved Skullerudstua. Miljøprosjekt-Ljanselva har ikke planer om slikt initiativ.

Miljøuken: Det er også i år aktuelt med deltaking i Oslos miljøuke fra 5.juni 2007.

Neste møte i Mil-Lja settes til tirsdag 22.mai 2007 kl. 17.00 på Sagstua

Ref:thh

Referat fra møte i Sagstua 22. mai kl. 17.00.

Til stede: *Leif Bertnes, Knut Sandersen, Trine Johnsen og Tor Holtan-Hartwig, Dessuten møtte Sylvi Stene og Evelyn Halleraker.*

Dagsorden:

Sak LJ 17-2007 Referat fra møtet 28.mars 2007. Godkjent.

Sak LJ 18-2007 Referater og rapporter

- **Vannkvaliteten i Gjersrudvassdraget:** Fra Bjørnholt skole er kommet tilbud om å etablere samarbeid om miljøovervåking langs Gjersrudvassdraget. Dette kan muligens kombineres med krefter fra Kastellet skole? Samarbeidprosjekt søkes etablert. Kontakt på Bjørnholt er inspektør Svein Fornes, på Kastellet rektor Per Bj. Elle.
- **Frivillighetsmidler:** Søknaden om støtte av frivillighetsmidler fra bydel Østensjø har resultert i en bevilgning på kr. 4.000 til materialer i forbindelse med rehabilitering av uteområdet på Sagløkka til beste for barnehagedriften.
- **Byggesaker ved elv og bekk:** * I Nedre Prinsdalsvei 101 planlegger eieren å legge Prinsdalsbekken i rør, angivelig for å kunne selge eiendommen til barnefamilier som er engstelig for drukningsfaren langs bekken. Store betongrør er allerede brakt på plass.

Miljøprosjekt Ljanselva har henvendt seg til eieren Kashif Abbas med et skriftlig tilbud om gratis hjelp fra en landskapsarkitekt som kan tegne en bred, grunn dam som vil forskjønne eiendommen betydelig. Kanskje vil eksemplets makt bidra til at øvrige tomteeiere satser på verne- og rehabiliteringstiltak langs bekken. Oslo Elveforum vil i tilfellet kunne påta seg utgiftene til arkitekt. Vi foreslår en befaring med folk fra Bydel Søndre Nordstrand, fra Friluftsetaten og eventuelt fra Bystyret for å se på hele den åpne den åpne bekketrekningen fra bygrensen og nordover. * På en befaring i Leirskallen har Rolf Nyhuus, leder av Leirskallen Vel, orientert oss om aktuelle byggeplaner for OBOS syd for verneområdet.

- **Fjernvarmeanlegg** fra Klemetsrud og nordover mot sentrum skal bygges med planlagt fullføring fram til Skullerud innen 1.mai 2008. En bred grøft vil krysse Sagløkka. Vi ber om at Dalsbekken vernes og rehabiliteres i den grad bekken berøres av anleggsarbeidet. Oslo og Omland Friluftsråd orienteres.
- **Elveadopsjon:** Adopsjonsskolene langs Ljanselva tildeles i disse dager sitt adopsjonsbrev undertegnet av ordfører Per Ditlev-Simonsen.

Sak LJ 19-2007 Årets ryddeaksjon langs hele Ljanselvassdraget.

Årets ryddeuke ble gjennomført etter programmet i løpet av siste uke i april. Tendensen til reduksjon i mengde avfall holder seg gledeligvis, men ennå er det mye å rydde opp langs Prinsdalsbekken som er preget av tidligere tiders oppfatning om at vassdrag var et sted for å kaste søppel. Arne Lunde brakte fram i alt 20 bilhjul fra ulike deler av elva og fraktet dem selv til Grønmo! (arne@mortensrud.no)

Nytt av året var at Hallagerbakken skole fikk hjelp av Cannon Norge til å rydde langs elva og til å lage en fin trykksak om Ljanselva og om elveadopsjonen. Dette er et godt eksempel til etterfølgelse for andre skoler/bedrifter.

Vedtak: Neste år søkes ryddeperioden av praktisk grunner samordnet med skolenes ruskenaksjon.

Sak LJ 20-2007 Beiteprosjektet på Sagløkka.

Den 7.mai 2007 er inngått skriftlig avtale med den ansvarlige June Kvernen Kleppe på Bakkeløkka om at de disponerer området til hestebeite inntil videre på eget ansvar. Inngjerding og vanning av hestene sørger de selv for.

En kopi av kontrakten er sendt Inge G Kristoffersen i Friluftsetaten til godkjenning.

Nordstrand Rotaryklubb har gjort arbeid med å rydde beiteområdet.

Sak LJ 21-2007 Fullføring av arbeidet på uteområdet på Sagløkka.

For å skåne barnehagedriften for leiresøle gjennomføres lettere anleggsarbeid av Anders Lileng i form av en justering av leireskråningen mot nord, drenering og utlegging av singel på duk. Dette vil øke trivselen for barnehagebrukerne betydelig. Takk til Lileng og hans folk.

Sak LJ 22 – 2007 Elvevandringene våren 2007

Vi innbyr til følgende vandring:

- **Torsdag 7.juni kl. 18.00** fra Ljabru hovedgård til fisketrappen ved Hallagerbanen. Turlleder Finn Erhard Johannessen t. 22 74 12 13 /902 33 383. (Buss nr. 81 eller 79 til Ljabru hovedgård, tog til Hauketo stasjon).

- **Lørdag 9.juni kl. 12.00** fra P-plassen ved Sagstua på Sagløkka ved Skullerudkrysset. Vi besøker den interessante boplassen til bostedsløse Korpås-Olsen ute i skogen, med retur til åpent hus med drikke og vafler på Sagstua. Turledere Ole Opsahl 22 28 82 59/ 959 65 950 og Ørnulf Engan 22 29 77 59/ 918 57 898. (Buss 74 til Leirskallen, buss 76 til Skullerudbakken eller T- bane nr. 3 til Skullerud)

- **Søndag 10.juni kl. 12.30** fra Ljabru hovedgård til åpent hus på Sagstua med drikke og vafler. Turledere Asle Andresen t. 22 61 19 18 og Tor Holtan-Hartwig t. 22 28 30 13/ 918 62 226 (Tog til Hauketo st. eller buss 76 til Hauketo, eller 79 og 81 til Ljabru hovedgård).

Sak LJ 23 - 2007 Revidert plan for arbeider langs elva i Liadalen.

Fra Bjørn Otto Dønnum foreligger revidert plan etter kontakt med Friluftsetaten.

Kjempebjørnekjeksen som er en innført art, forårsaker en viss omlegging av planen, bla må en unngå den planlagte uthuggingen av vegetasjonen langs elva. Natur vgs. fortsetter prosjektet.

Sak LJ 24 – 2007 Prosjektering av turvei fra Ljabrubakken til Tangen-området.

Ingrid Beate Oppedal fra Friluftsetaten prosjekterer turvei fra midt i Ljabrubakken øst via kloakkbreen til Tangenområdet.

Vedtak: Knut Sandersen, Trine Johnsen og Tone Burud (Steinerskolens barnehage) vil gi råd under arbeidet med planen. Bålstedet bør oppgraderes, turveien må legges utenom bålstedet.

Sak LJ 25 – 2007 Vertskap i Sagstua ved arrangementer i regi av Miljøprosjektet.

Evelyn Halleraker, Sylvi Stene, Eva Samuelsen og Solveig Nordbø m.fl. deltar etter avtale .

Vedtak: Sigrun Nordbø anmodes om å lede gruppen. Vi tarsikte på å få opp til 10 personer på frivilligliste.

Sak LJ 26 – 2007 Eventuelt mv.

Merk: Neste møte fastsettes til tirsdag 28.august 2007 på Sagstua kl. 17.00.

Ref..thh

Referat fra møte i Sagstua 28.august kl. 18.00.

Til stede: Leif Bertnes, Asle Andresen, Arne Andersen, Sverre Samuelsen, Arne Lunde, Trine Johnsen og Tor Holtan-Hartwig.

Dagsorden:

Sak LJ 27-2007 Referat fra møtet 22.mai 2007 . Godkjent

Sak LJ 28-2007 Referater og rapporter

- **Hestebeitingen på Sagløkka** går denne sommeren etter planen. June Kvernen Kleppe og hennes folk på Bakkløkka besørger teigvis beiting for å få fram kulturlandskapet.
- **Elveadopsjonen:** Et flertall av de 19 skolene langs Ljanselva har mottatt adopsjonsbrev. De resterende overrekkes brevet i løpet av tidlig høst i forbindelse med et arrangement på skolen.
- **Gårdsplassen rundt Sagstua** er nå ferdig planert med singel på duk for å hindre leiresøl og med stensetting og nysådd gress i skråningen mot nord – takket være fin innsats fra Anders Lileng og støttemidler fra bydelene Østensjø og Nordstrand.
- **Byggesaker ved elv og bekk:** * I Nedre Prinsdalsvei 101 har eieren prisverdig lagt bort planen om å legge Prinsdalsbekken i rør på sin eiendom. * Ved kiosken på Ljabru har eieren revet den muren som var satt opp uhjemlet tett innpå Ljanselva. – etter klage fra oss og påbud fra Plan- og bygningsetaten. * Forslag til reguleringsplan for utbygging av Olaves Hvervens vei 13 foreligger(Telebygget). Vi har sendt høringssvar der vi støtter verne- og turveiforslaget langs Prinsdalsbekken - og ber om at bekken gjenåpnes på en kort strekning inne på det foreslåtte friområdet. Kopi av brev 8.august 2007 er sendt Bydel Søndre Nordstrand.
- **Fjernvarmeledning passerer Sagløkka:** Viken Fjernvarme bygger varmerør nordover fra Klemetsrud. Siden røret i noen grad synes å berøre Brennabekken og Dalsbekken vil vi be om en konferanse med sikte på å oppnå forståelse for en bærekraftig vassdragsbehandling.(Arne og Tor)
- **Tre elvevandringar med guide** langs Ljanselva 7., 9. og 10.juni i Oslos miljøuke ble gjennomført etter programmet, med i alt 60 deltakere.
- **Den internasjonale miljøverndagen 5.juni 2007** med temaet ”Smeltende is” ble spektakulært presentert der elever fra Nordstrand skole deltok i et opptog fra Slottet via Stortinget til Rådhuset. På en vogn trukket av to hester ble det bygd et ”isfjell” sammensatt av frossent vann fra 1-literskartonger som elevene brakte med seg hjemmefra. Miljøvernminister Helen Bjørnøy var med på ”isfjell”vognen.
- **Sumpskogen ved Lusetjernbekkes/Ljanselvas utløp:** Av reportasje i Nordstrands Blad 14.juni 2007 fremgår det at World Wildlife Fund v/Kristin Thorsrud Teien og Eirik Thorsen påpeker behov for vern av denne sumpskogen. *Miljøprosjekt Ljanselva har sluttet seg til dette og anmodet Friluftsetaten om å foreta de nødvendige skritt.*
- **Operabåtprosjektet** i regi av Oslo Elveforum 26.august 2007 fikk stor tilslutning fra publikums side. Nesten tusen personer reiste med Operabåtene fra Rådhuset og fra Vaterland vannpark til Operaen ved Akerselva. Erfaringene tilsier at mye taler for å trekke nedre del av Akerselva sterkere inn i byens daglige miljø. I Fjordbyen Oslo må vi nå tenke litt mer veneziansk! Fra Miljøprosjekt Ljanselva (MilLja) deltok Leif Bertnes, Sverre Samuelsen, Trine og Anker Johnsen og Tor Holtan-Hartwig

Sak LJ 29-2007 Revisjon av plan for idrett og friluftsliv 2008 – 2020

Etter invitasjon fra Friluftsetaten leverer vi inn i alt 15 søknadsskjemaer med kart over aktuelle rehabiliterings- og utviklingstiltak langs Ljanselva. Turveiene prioriteres. Se vedlagte oversikt.

Sak LJ 30-2007 Vannkvalitet i vassdraget nedenfor avfallsdeponiene.

Forurenset vann fra avfallsdeponier til Ljanselva kommer både fra Grønmo og fra snødeponiet på Åsland. Nitrogenrester fra pukkverket må også tas i betraktning når vannkvaliteten i vassdraget skal vurderes.

Statens forurensningstilsyn har i en melding 20.juni 2007 (e:post til Sigurd Tønsberg, Oslo Elveforum, fra Jon Lie med kilde sft@nyheter.sft.no) skrevet at deres undersøkelser viser lite påvirkning av miljøgifter i innsjøene Årungen og Gjersrudtjern som begge ligger nedstrøms avfallsdeponier. Men PCB-konsentrasjonen i gjedde er høyere enn forventet. Målinger foretatt av elever fra Kastellet skole kan synes å peke på det motsatte. Se mer om saken på www.sft.no/artikkel/41235.aspx

Vedtak: Miljøprosjekt Ljanselva understreker at Gjersrudvassdraget er det største sidevassdraget til Ljanselva og at vannet fra dette er med på å prege fiskelivet i den nedre delen av elva som kultiveres med sikte på vekst i sjørretstammen. For å få mer relevant viten om vannkvaliteten søker vi kontakt med Bjørnholt vgs med sikte på at de, evtl. sammen med Kastellet skole og krefter fra Renholdsetaten og Vann- og avløpsetaten, eventuelt også fra Universitetet i Ås, kan ta initiativ til et lokalt vannkvalitetsstudium for hele Gjersrudvassdraget som ledd bla i skolens undervisning. (Kontakt bla. Otto Milvang t.920 49 101 e: gronmo@milvang.no og Svein Fornes, Bjørnholt og Sondre Meland 970 37 586).

Sak LJ 31 -2007 Forbedring av fiskens levekår i Ljanselva.

Med sikte på å følge opp den forbedring av fiskelivet som fisketrappen nede i Ljanselva har bidratt til, vil Karoline Bredland i Friluftsetaten komme på befaring tirsdag 11.september kl. 09.00 fra Hallagerbakken. Vår fiskefaglige Hjalmar Eide er faglig vert for befaringen. Fremmøte også ved Kronveien kl. 08.40 for transport til Hallagerbakken.

Sak LJ 32 – 2007 Konservering/synliggjøring av kulturminner i Liadalen.

To store kulturminner i Liadalen – Krudtverket og fundamentene for Smaalensbanen - er såpass verdifulle at tiden nå bør ansees moden til å ta initiativ til konservering/bevaring.

Vedtak: Saken søkes reist via en prosjektgruppe sammensatt av aktuelle interessenter, primært Søndre Aker Historielag, Ljans Vel, bydelene og Cannon Norge. Byantikvaren kontaktes.

Sak LJ 33 – 2007 En virtuell tur langs Ljanselva?

Som en oppfølging av Leif Bertnes beretning om natur og opplevelser langs Ljanselva, burde vi nå kanskje ta skrittet ut og legge inn en ”virtuell tur” på nettet på våre hjemmesider?

Vedtak: Saken holdes under observasjon

Sak LJ 34 – 2007 Eventuelt – neste møte mv.

Kan Natur Videregående skole tenkes å være villig til å foreta sakkyndig vegetasjonsrydding i Tangenområdet ved Ljabru i samråd med Friluftsetaten/Bydelene? (Trine og Tor)

Neste møte i MilLja settes til onsdag 24. oktober kl. 17.00 på Sagstua.

Ref. thh

Langtidsplanlegging – Ljanselva- Vedlegg møteref. 28. aug 2007

Revisjon av kommunal plan for idrett og friluftsliv 2008 – 2020

Aktuelle anleggsønsker mm.

For oversiktens skyld er relevante punkter i langtidsplanen for Ljanselva i IV i årsmeldingen for 2006 tatt med i listen nedenfor.

Femten søknadsskjemaer med kartvedlegg er utfylt og sendt OOF i forbindelse med oppdateringen av plan for idrett og friluftsliv, sektor friluftsliv 2009 – 2020.

(Nummeret i margin viser vår prioritering. Sakene under de unummererte punktene forutsettes tatt opp i annen sammenheng).

Turveier og tilgjengelighetstiltak

1. Turvei E 9 Hauketo – Skullerud, 1.del Kantarellen – Stenbråtveien prioriteres høyt..

4. Turvei E 9 Stenbråtveien –Skullerud via hengebrofestet ved Leirskallbråten.
11. Turvei E 11 Sæter – Tangen. Fjellklangveietraseen åpnes. Ljabrubakken – Tangen prosjekteres og bygges.
2. Turvei Langs Prinsdalsbekken fra Ljabrudiagonalen og sydover til Leirdal, del 2.
13. Godkjent bål plass anlegges øst for Ljabru hovedgård.
10. Regulering og anlegg av utfartsparkeringsplass på Sagløkka med grønt og asfalt.
12. Alle smådammene i Nordstrandområdet gjennomgås og restaureres: Prioritert: Andersendammen, Lindbeckdammen.
15. Turveistrekningen under brattfjellet langs vestsiden av Skraperudtjern sikres og gjenåpnes. Det bør lages en visjonsplan for Sagløkka og området ved motorveibroen – ”Nordstrand Østmarkaport”.

Gjenåpning av bekkestrekninger

9. Lusetjernbekkens nedre løp gjenåpnes langs turveien ved Ljanskollen vest for Mosseveien.
14. Gjenåpning av liten elvestrekning umiddelbart oppstøms Skraperudtjern.

Kulturlandskapet

7. Kulturlandskapet på Sagløkka og gjennom Leirskallen sikres ved inngjerding for beite av husdyr.

Fiskeforvaltning

3. En sikkerhetsstige til bruk ved inspeksjon av fisketrappen lages og monteres.
5. Videre utvikling av oppvandring av sjørret stimuleres ved enkle fisketrappeløsninger i den store fossen i Liadalen.

Registrere behov for og foreta biotopforbedringer med sikte på å styrke fiskelivet i Ljanselva. Gjersrudvassdragets vannkvalitet gjennomgås ved systematiske målinger av vannet fra Grønmo, Stensrudåsen, Åsland pukkverk og snødeponiet med sikte på å komme fram til de rette tiltak for rehabilitering av ørretbestanden og det øvrige bekkeliv.

Kulturverntiltak

6. Kruttverksruinene i Liadalen og anleggsrestene etter Smålensbanens bro over dalen i Liadalen konserveres.
8. Demningen vest for Trollvannene settes i stand slik at den kan demme opp vannet i Trollvannene i minst 1 meters dybde.
- Registrere og listeføre på webnettet informasjon om kulturhistorien langs elva.
- Et kulturatlas for Nordstrandområdet lages.
- Lage et maleri av hengebroen ved Leirskallbråten.

Vern av biologien i strandsonen langs Ljanselva.

Vegetasjonskartleggingen langs Ljanselva følges opp med sikte på å lage en trykt vegetasjonsveiledning til hjelp spesielt for alle som bor og virker langs Ljanselva.

Registrere og listeføre på webnettet info om det biologiske livet langs elva.

Referat fra møte i Sagstua 24. oktober kl. 17.00 – 19.00.

Til stede: Leif Bertnes, Asle Andresen, Arne Andersen, Sverre Samuelsen, Åse Julsvik, Trine Johnsen og Tor Holtan-Hartwig.

Dagsorden:

Sak LJ 35-2007 Referat fra møtet 28.august 2007 Godkjent.

Sak LJ 36-2007 Referater og rapporter

- **Tor Holtan-Hartwig takker** for det fine arrangement på Sagstua 17.oktober 2007.
- **Vannkvaliteten i Gjersrudvassdraget - undervisningsprosjekt** : Fra Bjørnholt skole er kommet tilbud om å etablere samarbeid om miljøtiltak langs Gjersrudvassdraget. Begge Bjørnholt skolene bør koples sammen med Kastellet skole, Hauketo skole, Klemetsrud skole og Seterbråten skole, jfr. sak LJ 30-2007. Denne saken er tatt opp i referansegruppen for prosjektet Blågrønn hovedstadsaksjon og fått støtte der. Den er også referert for SaFoVa (Samarbeidsutvalget for vassdrag i Oslo) som er et tverretatlig organ i Oslo kommune. Saken følges opp i 2007-2008.
- **Beitingen på Sagløkka** er avsluttet for sesongen per 1.oktober 2007 Resultatene er positive for reetablering av kulturlandskapet. Mer rydding av buskas foretas i høst.

- **Elveadopsjonen:** De fleste skolene langs Ljanselva har nå mottatt adopsjonsbrev. De resterende overrekkes brevet i løpet av vinter/vår 2007/2008.
- **Byggesaker ved elv og bekk:** * Munkerud felt B2 (Regulert parkareale mot elva frafalles. Et nytt boligbygg reguleres innenfor byggegrensen): * Skullerudlia (Skullerudbekken er sikret med en minsteavstand til bebyggelsen på 8 meter.) * Nedre Prinsdalsvei 105 (Tre boliger planlegges i privat hage i en avstand av 10 m fra Prinsdalsbekken). * Bjørnåsen syd 2, Bjørndal og Bjørndal nord/Seterbråten, i møte 23. oktober 2007 er as Selvaagbygg v/Øyvind Ekker og Carl Olav Staff oppfordret til å legge opp til en lokal disponering av overvannet som sikrer bedre vanntilsig til Bjørndalsbekken og til Seterbråtbekken. Selvaagbyggs representanter uttrykte interesse for en nærmere kontakt med skolene. Høringssvarene er sendt henholdsvis bydelene Nordstrand, Østensjø og Søndre Nordstrand.
- **Til Byutviklingskomiteens befarings** til Brennavn. 122 den 25. okt. møter Arne Lunde og Tor Holtan-Hartwig
- **Fjernvarmeledning passerer Sagløkka:** Vi vil holde kontakt med Viken fjernvarme om føringen langs Dalsbekken og over Sagløkka og om mulig gjenåpning av Dalsbekken på en kort strekning syd for stedet der T-banebroen passerer bekken.
- **Forbedring av fiskens levekår i Ljanselva.** Natur vgs. har gjennomført to arbeidsperioder på 2 dager der de har stabilisert kantsonen mot erosjon på et kommende gyttested nede i Liadalen. Her vil det vil lagt ut gytegrus en gang i løpet av november 2007.
- Søknaden til bydel Nordstrand av frivillighetsmidler til dekning av **toalettømming på Sagstua. Følges opp.**

Sak LJ 37-2007. Arbeidsplaner og arrangementer for vårhalvåret 2008

Følgende saker er aktuelle:

1. **Oppfølging av "lokalt eierskap" – elveadopsjon og rydding 2008:** Vårryddingen søkes i år samordnet med skolenes ryddeuke innen rammen av Rusken-aksjonen.
2. Fortsatt rydding for å få fram **kulturlandskapet** på Sagløkka. (Leif Bertnes og rotaryklubbene.) Inngjerdingen av området begrenses slik at det ikke er til hinder for skiløp og aking. Tas opp med Friluftsetaten.
3. **Åpent hus i Sagstua:** Vi prøver oss med et nytt vinterinitiativ og innbyr til en **akedag** for småbarnfamilier lørdag 16. februar.
4. **Fyringsved** kan hentes fra Ole Opsahls tømmerlager nedenfor Skullerud vannrenseanlegg
5. **Vedlikehold** av Sagstua: maling av to utevegger er aktuelt i 2008 .
6. **Tømmerkjøring på gammelmåten** med hest og "geit og bukk" tas opp med Rune Askvik (916 60 032) Søkes arrangert i februar-mars. .
7. **Ellevandringer:** I 2008 vil vi søke samarbeid med Turistforeningen (Grete Johnsen) og Nordstrand Vel (Sverre Samuelsen) i forbindelse med avvikling av ellevandringene langs Ljanselva. Vandringer fra Ljabru til Åpent hus i Sagstua prioriteres. Det holdes minst en vandring i Oslos Miljøuke omkring 5.juni 2008

Sak LJ 38-2007 Turveibygging: Parsell fra Kantarellen via Engersbråten til Stenbråtveien.

Friluftsetaten underrettet oss skriftlig høsten 2006 om at byggingen av denne parsellen som var planlagt startet opp oktober 2006, ble utsatt til 2007. Hvorfor er byggingen ennå ikke kommet i gang?

Sak LJ 39 – 2007 Eventuelt.

- **Sak om "Stille områder" i Oslo:** Leif Bertnes møter til fellessamling for flere bydeler den 7. november 2007.
- **Neste møte NB! Settes til tirsdag 22. januar 2008 kl .17.00 på Sagstua**